

**SOBOTECKÝ PRAVIDELNÝ LEHCE AVANTGARDNÍ VĚSTNÍK
ČÍSLO 6 / 5. 7. 2012 / ROČNÍK 14**

56th (báseň v próze)

Šrámkova Sobotka, lyrická. Pro nás Fráňa Šrámek v hudbě, především v dělnické písni, není ústředním tématem. Škola uměleckého přednesu se tu vydává na pouť za živou literární výchovou, potažmo za kulturou lidské řeči. Všichni se snažíme: tvoříme - vymýšlíme - experimentujeme, prohlubujeme své umění řečnit. A přece klasikové z nás nikdy nebudou. „Ať znám!“ křičí schola ludus. Vždy věrni sobě zůstaňme a odkaz národu v síle slova ponechme. Vždyť mládí zpívá radostí ze života, děti a poezie mohou být chválou jazyka, avšak nesmíme přestat doufat v nový svět i přes bohatou literární minulost a současnost. V modré dálce rudý květ opěvují mnozí básníci a písničkáři, je to však čeština dneška? Posláním učitele je revoluce a poezie, snažme se proto všichni, aby škola byla plná poezie. Když česká jevištní řeč se rozezní, země zpívá. A mají mládí - radost - mír skutečně dopad na české umění překladu? Na levém křídle budu stát na protest proti tvrzení, že česká píseň dělá naši mateřštinu úsměvnou. Marsyas hraje na svou flétnu, z okraje literatury slyšet je až na venkov a literatura stojí pevná dál, jako pomyslná brána jazyků otvírající se do chrámů i tvrzí. Živé dědictví, které mateřština a věda přinášejí, se pak v mateřštině a době odráží. A přece! Šrámek! Mateřština a historie uvolňují do povětří hudebnost jazyka, stejně tak slovo a paměť zachytávají krajinu textu do svých tenat. Žena dělá slovo? Slovo dělá ženu, takže hledání ztraceného smyslu smysl nedává. Kde domov jejich, netuší; neví, kolik příležitostí má jazyk. Znějící řeč oněměla. A vše se opakuje, léto s tělem, souvislosti... Snad mají si co číst, byť jenom online. Máchovské variace nejspíš nebyly jenom mýtem. To píši vám.

Poznáváte je? Na kolika ročnících Šrámkovy Sobotky už jste byli?

(www.sramkovasobotka.cz/historie-festivalu/)

Anna Buchalová

šéfredaktorka

PROGRAM

10.00 sál spořitelny

Jakýsi dvounohý oslík...

Přednáška

Vstup zdarma

13.30 Muzeum Fráni Šrámka

Ernst Jandl: Chroptění Mony Lisy

Poslech rozhlasové hry

Vstup zdarma

15.00 Muzeum Fráni Šrámka

Recitace a výrazné čtení jako metoda literární výchovy

Ladislava Lederbuchová

Vstup zdarma

16.30 zahrada Šrámkova domu

Josef Hrubý

Autorské čtení

Vstup zdarma

19.30 sál spořitelny

Veliký smutný tulák: Korespondence Oty Pavla s jeho nejbližšími

Pásmo o konci spisovatelova života

Vstupné 50,- Kč

22.00 Městské divadlo

Ať tyrkysová vlaštovka plácá křídly do perníku

Karavany deseti slov - Plzeň

Vstupné 50,- Kč

JÍDELNÍČEK

Snídaně

Šunková pěna, pečivo, zelenina, čaj

Oběd

Brokolicová polévka

Smažený kuřecí řízek, bramborová kaše, okurkový salát

Večeře

Sázené vejce, šopský salát, pečivo

Milovanému doktoru Jiřímu Pavlíkovi

Málokterá přednáška na Šrámkově Sobotce mě tak upoutala a poučila jako středeční *Epistolografie v počátcích křesťanství* od PhDr. Jiřího Pavlíka, Ph.D., proděkana Husitské teologické fakulty UK. Pan doktor se představil velmi skromně, což naprosto nebylo nutné vzhledem k vynikající kvalitě přednášky, která měla následovat.

Připravené látky rozhodně nebylo málo: byla by vystačila na dvě samostatné přednášky, jak dodal Jiří Pavlík. První z nich by se dala pracovně nazvat *Epistolografická teorie ve starověku*; přednášející nás zde seznámil s několika možnými způsoby třídění dopisů z doby řecko-římské. Nejprve nás zřejmě napadne dělení korespondence na veřejnou a privátní (zejména přátelskou či rodinnou), které ovšem zkoumané době příliš neodpovídá: v Řecku i Římě byl veřejný život velmi propojený se soukromým, např. politické postavení (ale i politické názory) obvykle záleželo na kontaktech, resp. přátelstvích daného člověka. Druhé rozdělení je naopak poměrně netypické pro dnešní dobu – mluvím o vymezení protikladů dopisu „skutečného“ a fiktivního. Ve starověku bylo běžné psát dopis cizím jménem, např. jménem nějaké duchovní autority. Takto vznikaly dopisy určené mladým posluchačům filosofie a podepsané např. Pýthagorem, ač je ve skutečnosti sestavovali pozdější pisatelé.

Jiří Pavlík

Doktor Pavlík nezapomněl také konfrontovat současné dělení korespondence s původním přístupem starověkých literárních odborníků: zajímala je v první řadě obsahová stránka, a rozlišovali tedy psaní pochvalná, útěšná, blahopřejná, milostná, káravá apod. Starověké úvahy o tom, jak vhodně napsat dopis, ilustroval přečtený výňatek z díla připisovaného Démétriovi Falérskému, který mimo jiné doporučoval,

že dopis má být jakýmsi „polovičním rozhovorem“.

Druhá část přednášky se zaměřila na roli dopisů v počátcích křesťanství. Jako poctu letošnímu tématu festivalu překřtil doktor Pavlík křesťanství nejprve na „náboženství knihy“ a poté volně na „náboženství dopisu“. Zajímavé bylo upozornění na bohaté zastoupení dopisů v Novém zákoně, mezi nejdůležitější z nich patří epistolografická sbírka apoštola Pavla z období emancipace křesťanství od judaismu, o které pan doktor podrobněji pohovořil. Tyto dopisy umožňovaly apoštolu Pavlovi zejména komunikovat s církevními obcemi, které sám založil. Úryvky z těchto epištol nabídly vtipné příklady obhajoby, kárání, dokonce i ironie.

Na závěr výkladu doktor Pavlík velmi vhodně zvolil ukázkou přátelského listu Filémónovi od apoštola Pavla. Výborně na něm ukázal již dříve nastíněnou strukturu dopisů v této době. Úvodní fráze byly velmi pevně dané, začínaly jménem pisatele, následoval dativ obracející se na adresáta a pak podle zvyku nějaká formule. Po díkůvzdání a modlitbách za zdraví adresáta nastupovala jediná volná část dopisu, samotná stať. Před závěrečnými formulami se ještě slušelo připojit pozdravy a vzkazy blízkým adresáta.

Jakmile dr. Pavlík domluvil, dočkal se sál spořitelny obvyklého prostoru na dotazy. Ten přednášku posunul trochu jiným směrem: jedna z přítomných se pozastavila nad zařazením milostných psaní jako podkategorie listů přátelských a na světě byla debata o tom, zda přátelství je více než láska a jak to vlastně bylo s láskou u mnohdy homosexuálních Řeků. Lukáš Novosad využil příležitosti a předal doktoru Pavlíkovi květinu jako „milující“ „milovanému“.

Jiřího Pavlíka si během uplynulé hodiny ostatně muselo zamilovat také publikum. Jeho výklad měl totiž všechny nezbytné atributy: byl přehledně strukturovaný a jasný, vyvážený i názorný. Srozumitelný, přiměřeně rychlý přednes a skvělá časová organizace přednášky jen potvrdily, že zařadit ji na program Šrámkovy Sobotky bylo trefou do černého.

Eva Ullrichová

redaktorka

Nebude řeč má jako zamrzlý potok

Včerejší rané odpoledne v zahradě bylo věnováno básníku Jakubu Demlovi a mělo velmi sympatický průběh. Postarali se o ně naše přední badatelka o Demlově díle Daniela Iwashita a tým (nedávných) studentů pražské bohemistiky, kteří v rámci dlouhodobého demlovského semináře dr. Iwashity zahájili projekt postupného vydávání jednotlivých částí Demlovy rozsáhlé korespondence.

V první části pořadu Iwashita krátce charakterizovala tvorbu tohoto kněze, Šrámkova vrstevníka, jednoho z nejkonfliktnějších i básnický nejvlivnějších tvůrců minulého století, a jeho korespondenci. Demlova tvorba, zvláště „deníková“ (v Demlově velmi širokém smyslu toho termínu), je typická svou naléhavostí, osobností, autorskou sebetematizací, mnohdy až šokujícím otvíráním a dáváním se všanc čtenáři, svárlivou polemičností a zároveň podmanivou religiozní lyričností. Deml podle vlastních slov vydává sice mnoho knih, ale píše stále jednu jedinou; nerozlišuje ostře mezi psaním k publikaci a soukromým kontaktem. Jeho korespondenci chápu jako příležitost nalézat, byť v poněkud „zředěné“ formě, znovu a znovu témata, motivy, postupy a způsoby vidění ze sevřených Demlových literárních vrcholů, jimiž jsou pro mě lyrický cyklus *Moji přátelé* a „deník“ *Zapomenuté světlo*.

Editoři Demlovy korespondence (vpravo D. Iwashita)

Tato korespondence čítá odhadem čtyři tisíce dochovaných dopisů. Mezi jejími adresáty jsou osobnosti literárně známé (mezi jinými Otokar Březina, František X. Šalda, básníci Katoické moderny) i jména zcela neznámá, Demlovi kněžští přátelé, čtenáři a příležitostní podporovatelé. Především na korespondenci s takovými, a to nejprve do roku 1918, se zaměřuje ediční činnost týmu. (Ne však výhradně –

mezi již zpracovanými částmi je též korespondence s Josefem Florianem a Františkem Bílkem.) V samostatných svazcích dosud vyšla korespondence s Matějem Fenclem a Josefem Ševčíkem. Nově vydaný sborník *Komu svěřiti tento list – Korespondence Jakuba Demla do roku 1918* obsahuje kromě studií o tématu i edici čtrnácti „menších“ korespondencí.

Jeden z těchto malých korespondenčních celků, zahrnující 16 Demlových dopisů Marii Tischlitzové z let 1912–1913, byl pak studenty představen v následném čtení. Deml píše z Prahy, jedné z nesčetných zastávek svého životního přesunování, k němuž je nucen nemilostí církevních představitelů. Úvodní dopisy jsou uctivě věcné a zdrženlivé, rychle se však posunují do Demlovy charakteristické polohy, nasávající Demlovu vydavatelskou všednodennost, jeho tvůrčí rozvrhy, náboženskou mystiku, přírodní evokace i nejosobnější výpovědi a úvahy rázu zdrceného, ublíženého nebo euforického. Z neznámého důvodu je pak tato korespondence Demlem náhle a chladně ukončena. Adresátčiny odpovědi se nezachovaly. Přednes protagonistů přiměřeně rozsáhlého pásma byl příjemně živý, jejich průběžné střídání (i po jednom slově, jako v extatické pasáži „mlčící, blažený, mlčící, mlčící, mlčící, mlčící...“) dostatečně bránilo posluchačově pozornosti odpoutat se a jít si po svém. Slovo „pásma“ v názvu tohoto pořadu mohlo, pravda, slibovat ambicióznější ztvárnění Demlových textů, coby představení zajímavého edičního počínu autory samými byl však informativním i evokativním, vydařeným bodem programu.

Radek Ocelák

redaktor

Láska je třešňový strom?!

Odpolední představení dětského souboru z Prahy 5, který přijel pod Humprecht na letní soustředění a v rámci něj si stříhne jedno vystoupení. Neusedala jsem v Solnici s velikým očekáváním. Odcházela jsem ale nadšená a luskajíc prsty v rytmu parádně odpíchnutých písniček. Program sliboval pásma o lásce složené z veršů Jacquese Préverta a Fráni Šrámka; jak případně právě tady v Sobotce. Představení začalo přednesem medailonů obou básníků. Jenže jakým přednesem! Pěkně zrytmizovaným, s roztančeným a rozezpívaným kroužkem v pozadí, který klíčová slova vypichoval výkřikem a štronzem. Jistě, pokud by si divák chtěl doopravdy něco

zapamatovat, zapamatuje si z takového podání nejspíše, že Šrámek strávil za trest na vojně o rok více, než se původně plánovalo, a Prévert takhle jednou vypadl z okna a upadl rovnou do kómatu, což jistě v literárněhistorických kruzích nepatří k těm nejpodstatnějším údajům. Autoři pásma si ovšem zjevně dobře uvědomovali, že pro biografické informace o autorech jsme si do divadla nepřišli.

Možná by se členové DDS urazili, kdybych o nich nadále psala jako o dětech. Věkový průměr šesti dívek a čtyř mladíků se pohybuje odhadem kolem patnácti let. Právě tento věk je podle mě pro pásmo veršů o lásce ideální. Podobně se hovoří o některých divadelních hrách – Julie je nejuvěřitelnější, je-li mladá, Manon v podání čtyřicetileté dámy možná oplývá hereckými zkušenostmi, ne však potřebným mladistvým půvabem. Náctiletí členové DDS si mohli v rámci představení bezstarostně dovolit zaraťovat, zazpívat, vykřiknout, zavlnit se v bocích. A všechno vyhlíželo přirozeně, spontánně a živě; všechno, co se na jevišti dělo, bavilo nejen publikum, ale i herce a herečky.

Už vloni mě ze všech závěrečných představení recitačních dílen nadchla nejvíce právě ta dětská. Předpokládám ale, že značný podíl na vyznění a úspěchu dílny má její vedení. Kdo dokáže udělat představení tak, aby děti bavilo, aby se v něm našly, aby rozuměly tomu, co a proč recitují, toho úspěch nemine. Prévertovy a Šrámkovy verše, kombinované s hudbou, zpěvem, prací s převleky, tanečními prvky, rozdělením rolí, dobře využitelnou potištěnou plachtou, nakonec strhly i kdekoho v publiku. Mě určitě. Když na konci podruhé jako přídavek zazněla Prévertova báseň *Kontrolor*, obohacená o mnohé názorné pohyby převzaté z jízdy městskou hromadnou dopravou (visení na tyči, strkání, padání, kontrola jízdních dokladů), leckterý divák už se neudržel, aby si přinejmenším nepodupával nohou. A jak se tak zamýšlím, představení *Láska nás k lásce stvořila* může směle soupeřit s rozhlasovou hrou o dopisech Jana Zábrany o nejpovedenější program celého festivalu. S omluvou všem, kdo si stěžují, že *Splav!* je málo kritický: tohle jednoduše stálo za to vidět. Popelcem bych hlavu posypala jen těm, kteří dali mezi třetí a čtvrtou hodinou přednost čemukoliv jinému.

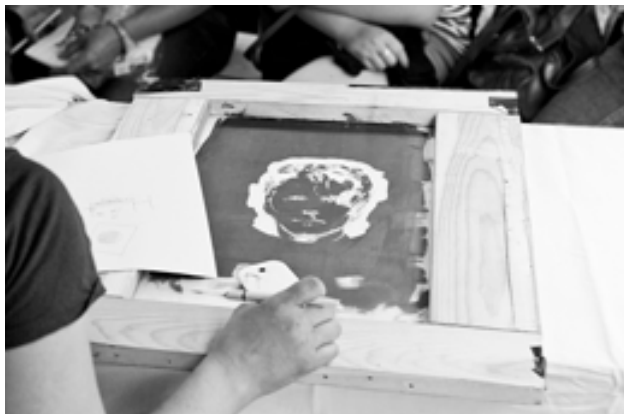
Silvie Mitlenerová

redaktorka

▲ „Jako si pro zábavu kovoobrábět“

Včerejší sítotisková dílna s komiksovou kreslíčkou Toy_Box pro mě byla rozhodně jedním z nejlepších momentů letošního ročníku – a to zdaleka ne jen proto, že jsme se z ní všichni rozešli v tričkách vlastnoručně potisknutých Fráňou ve stylu Che Guevary.

Co si budeme povídat, ať je program sebevíce poučný, smysl každého festivalu je především v lidech. Přátelích i těch ostatních. Každý rok tu jedni nadzvednou druhé, ze skupiny do skupiny putují rozhořčené nóty, ten je zván kamsi na kobereček a onen je pomlouván nad jahodovým dortíkem. Příležitostí skutečně poznat příslušníky ostatních skupin přímo během oficiálního programu je ovšem spíše poskrovnu – odsedět si vedle sebe přednášku či divadlo za takovou příležitost nepovažuji.

Fráňa na sítu

Hlavní program rozšiřuje obzory a vzdělává; my ve *Splav!u* se snažíme povzbudit vzájemný kontakt mezi účastníky. Jsme k dispozici jako komunikační platforma festivalu a samozřejmě vítáme i reakce na své články a názory. Kromě toho také organizujeme akce, na nichž se účastníci různých druhů mohou navzájem blíže poznat a společně se věnovat aktivitám neodborného charakteru, například setkání Společnosti mrtvých básníků.

Formát jedno- až tříhodinového workshopu proto osobně hodnotím jako skvělý a nezastupitelný doplněk „vzdělávací“ části programu. Včerejší akce podle mě ukázala, že taková dílna ani nemusí být ryze pracovní či úzce souviset s tématem ročníku; uvolněnější atmosféru naopak z výše uvedených důvodů považuji za plus.

Ve slunném prostředí zahrady jsme se seznámili s významnou a příjemnou osobností české alternativní scény, s jejími názory i psy (zdá se, že

se všichni jmenují Bankrot nebo Netvor) a samozřejmě i s technikou sítotisku. Navzdory názoru některých profesionálů je velmi dobře realizovatelná také v domácích podmínkách a vede k vynikajícím výsledkům. Především jsme se dozvěděli, že Zdělanci na příští rok uvažují o vlastní edici triček. Po včerejšku mohu prohlásit, že i my v redakci máme jisté plány!

Tereza Šmejkalová
redaktorka

Setkání s básníky bez básníků

Cílem včerejšího odpoledne na Šolcově statku bylo představit dva méně známé současné autory, Zbyňka Šišku a Irenu Šindlářovou.

Zdeněk Smiřický na začátku přivítal přítomné a rovnou sdělil nepříjemnou novinku: básníci nepřijeli a ani nepřijedou. Následně přivítal literárního teoretika Františka Všetického, který měl oba básníky představit, a jal se vyjmenovávat všechno, co tento muž kdy napsal, složil a přeložil. Asi už je na letošním ročníku Šrámkovy Sobotky zvykem, že je úvod pořadů věnován naprostým nepodstatnostem. Na druhou stranu je to inspirace pro příští rok; apeluji tedy na vás, milí uvádějící, přemýšlejte o tom, jak začínáte své projevy, jinak by se mohlo stát, že se diváci radši začnou scházet až delší dobu po plánovaném začátku.

Po tomto uvedení do tématu, které trvalo dobu delší než únosnou, se ujal slova František Všeticka. Jako první byla představena Irena Šindlářová. O ní však bylo řečeno pouze to, že začínala jako prozaička a až později přesídlila na pole básnické. Její poetiku shrnul Všeticka velmi stručně tím, že inklinuje k básnickým esejům, používá dlouhé verše a oproti Šiškově její poezie není rýmovaná a takřka není melodická.

Následně začala Šindlářové verše recitovat Hana Kofránková a hned první básní Všetického slova popřela. Přednášený text měl silnou rytmiku, výraznou melodii a všechny verše byly spojeny rýmy. Postupně se však v básních začaly projevovat charakteristiky, o kterých byla řeč – schémata se rozvolňovala, verše se prodlužovaly a pokračovaly do ztracena. V posledních básních už důraz na obsah naprosto převážil nad formálním zpracováním a volný verš začal pomalu přecházet až do básní v próze.

Šindlářové současnou tvorbu popsal Všeticka následovně: „Je to ezoterika, není to normální.“

Měl zřejmě na mysli, že se Irena Šindlářová začala věnovat nadosobním tématům, která přesahují rámec žité zkušenosti a usilují obsáhnout základní principy života a světa. Jsem z toho trochu v rozpacích, osobně si pod slovem ezoterika představuji něco jiného než básně, které byly včerejší odpoledne předneseny.

Zbyněk Šiška byl představen jako tradicionalista, ovšem nikoliv v negativním slova smyslu. Oproti Ireně Šindlářové jeho poezie respektuje obvyklé básnické formy. Šiška vydal například knihu sonetů, soubor čtyřverší či sbírku haiku (ačkoliv si nemyslím, že by zrovna haiku bylo pro evropské básnictví tradiční formou). Šiškovy básně vskutku na první pohled zaujmou svou pečlivou melodickou výstavbou, hudebností a výrazným rytmem. Všetička jeho poetiku přirovnal k Seifertovi ve dvacátých letech, zejména kvůli důrazu na melodičnost a harmonii básní.

František Všetička

Následoval opět průřez básníkovou tvorbou v podání Hany Kofrářkové. Ta vybírala básně zejména ze sbírek vydaných v posledních letech. Ačkoliv je Zbyněk Šiška již požehnaným kmetem, za dob komunismu mu nebylo umožněno publikovat, a tak od revoluce vydává minimálně jednu knihu ročně.

Můj celkový dojem ze střeďečního odpoledne byl více než rozpačitý. Zřejmě nejvíce mi chybělo odůvodnění, proč byli k představení vybráni zrovna tito dva básníci. Vzhledem k názvu „Olomoučtí básníci v Sobotce“ bylo možné předpokládat, že tito autoři se Sobotkou mají něco společného. Pokud tomu tak není, tak se nezbyvá než zeptat na důvod přítomnosti tohoto bodu v programu Šrámkovy Sobotky.

Stejně tak chybělo hlubší proniknutí do zázemí obou básníků, hledání jejich inspiračních zdrojů, návazností a spojitostí, prostě to všechno, co by návštěvník obvykle čekal od přednášejícího. Na pouhé přednesení několika minutových medailonků obou autorů by ur-

čitě stačil každý, kdo by dostal do ruky několik jejich sbírek, internet a volnou půlhodinu k tomu. Intenzivní dojem poslechu velmi slabého středoškolského referátu nepozvedlo ani několik osobních vzpomínek – ty se totiž představovaných básníků vůbec netýkaly.

Škoda, že ani jeden z básníků nakonec nedorazil. Jejich přítomností by pouhé čtení básní snad získalo nějakou přidanou hodnotu. Naštěstí se nakonec pořad uskutečnil na zahradě Šolcova statku. Hodina strávená na čerstvém vzduchu ještě nikdy nikomu neuškodila.

Zdeněk Ježek
redaktor

Vzdor proti zrodu

Podvečer s nádechem absurdity započal včera na zahradě Šrámkova domu čekáním na Porota. Program sice sliboval akci s názvem *Večer v muzeu aneb Šrámek v novém*, ale pořadatelé se rozhodli nechat zájemce volně dýchat na zahradě, což s výdechem kvitují. Na pódiu se podezřele dlouhou dobu nudily čtyři plastové židle. Čekalo se na členy poroty, jejichž hlavním úkolem bylo příchozí seznámit s aktivitami točícími se okolo literární a filmové soutěže Fráni Šrámka zastřešené Muzeem Fráni Šrámka.

Konečně iniciátorka soutěže a jedna z hlavních pečovatelek o muzeum Fráni Šrámka Nina Seyčková počala představovat projekty, které od prosince loňského roku probíhaly pod patronátem muzea. Před dvěma lety se totiž stala nadšenou realizátorkou myšlenky o vytvoření důstojné expozice, jejímž cílem by měla být svěžest a modernost. Zda se to dle mého soudu podařilo, prozradím později.

Jednou ze složek celého projektu byla organizace sedmi workshopů zaměřených na film a literaturu. Studenti se zde například naučili zpracovat námět, napsat scénář, zacházet s kamerou a vyzkoušet si střih. O vlivu kurzů a jejich úspěšnosti svědčí výsledky soutěže pro žáky základních a středních škol. Rozuzlení celé soutěže a ocenění nejšikovnějších literárních a filmových adeptů mělo být vrcholem večera.

Hlavní organizátorka pak představila své spoluprotce ve stylu krátkých medailonků každého z nich. Vedle nám dobře známého Lukáše Novosada se jednalo o Marka Šindelku, laureáta ceny Magnesia Litera za dílo *Zůstaňte s námi*, a Michaelu Keroušovou, jež na sebe upozornila svou sbírkou básní *Nemístnosti*, tedy o odborníky na slovo vzaté.

Vyhlašování výsledků soutěže probíhalo ve třech vlnách dle kategorií. Celý ceremoniál se obešel bez ceremonií a konal se v duchu „o vítězi bez vítěze“. Literární soutěž zaměřená na základní školy měla téma *Vzdor*, stejně jako kategorie pro střední školy. Porotci na střídačku komentovali díla výherců. Svá rozhodnutí, proč se zrovna jejich favorit umístil na bedně v té určité výšce, vehementně obhajovali. Občas se při tom zamotávali do vlastních představ o vítězi. A občas došlo i k menším slovním potyčkám, což nepodpořilo věrohodnost rozhodnutí.

Nina Seyčková

Oceněna byla snaha Vojtěcha Borýska za povídku, respektive anekdotu *Vzdor* (pozor, bude jich s tímto názvem více). Mladý autor si pohrává s přetvářením faktů a pointováním příběhu. Druhá skončila lovestory ze sídliště Lenky Myslivcové *Lucie a Petr*, kde se objevuje často zpracovávané téma „války“ s rodiči. Vítězkou kategorie základních škol se stala Eva Kročáková díky své poetické próze s pohádkovým nádechem *Cirkus Drahokam*. Jelikož nebylo komu předat ceny, zbyl čas na čtení ukázek jednotlivých prací.

Na třetí pozici v kategorii středních škol se umístila Anna Vacková s „originálně“ pojmenovanou povídkou *Vzdor*. Vlasy našich porotců se zaleskly jako karoserie roztřesené Prahy V3S. Kateřina Kosová šla vzdorovitě proti proudu nejen svou přítomností na vyhlášení, ale i básní v próze *Děšť*, kterou si vysloužila druhou příčku. A pozor! Díky pohotovému gentlemanovi se rázem na tribuně objevilo plastových židlí pět! Všechny ovšem trumfnul text Martiny Vackové s názvem *Kabot*. Jednalo se o sci-fi s filosofickým námětem. Porotci se výjimečně shodli na tom, že generace mláďat není, alespoň co se literárních talentů týká, ztracená.

Následovalo udílení cen poroty za zvláštní počiny. „Mám začít odshora nebo odspoda?“ šeptala nejspíše Nina Seyčková. Dostavivší se Kateřina Bečková dostala pochvalu za vtip a Tereza

Ondráčková za rozhovor s Petrem Koukalem, jehož profesionální vyznění může *Splav!* jen obdivovat a tiše autorce závidět. Karolína Munková zaujala básní *Oslepena slepcem*.

Ve vyhlásování filmové kategorie s mottem *Života bído, přec tě mám rád* došlo k poněkud trapnému momentu, kdy byly ze šesti přihlášených filmů oceněny pouze dva. Jedním z argumentů proč nevyhlášovat třetí místo bylo tvrzení, že dokument vlastně není tak úplně film a potřeboval by samostatnou kategorii a že filmy, které byly každý žánrově někde jinde, se nedaly kvalitativně rozlišit. Během promítání výherních dvou (příčemž „vlastně“ zvítězil i ten na druhém místě) mě zaujal snovou obrazností snímek *V náruči svých představ* jedenáctiletého Lukáše Hanáka.

Návštěvníkům se poté naskytla možnost vysvobodit se prostřednictvím pozvánky na znovuotevírací vernisáž muzea. S její realizací pomáhala známá streetartová výtvarnice Toy_Box, která se své role zhostila výborně. Navrhla černočervenou koncepci výstavy, která podtrhuje Fráňovu anarchistickou náuru. Vyzdvihla bych design a vůni propagační knížičky stvořené pro muzeum. Avšak co se povedlo méně, je samotná instalace vybavení v prostoru muzea. Jednoduše by se to dalo nazvat fušeřinou. Může za to čas, neschopnost splnit termíny? Soubor komiksů vzešlých ze soutěže je nyní organickou částí expozice. Upozornila bych na kouzelné dílko *Vzdor proti rodičům*, pojednávající o touze vlastnit ovci.

Idea interaktivního muzea včetně pořádání soutěží se mi zamlouvá a je záslužná. Jen je třeba ji dotáhnout do konce a doladit veřejnou prezentaci celého projektu. Tato akce nebyla katastrofa, i když článek působí možná jako katastrofa. Nádavkem dodávám, že kdo nevzdoruje překážkám, nevyhrává!

Markéta Hájková

redaktorka

Nebel je Nebel

Jak je vidno, Wertherovy slzy stačily oschnout právě včas; včerejší noc byla po dlouhé době bez bouřky a deště, a proto nic nebránilo tomu, aby se letní sobotecké kino skrze projekci filmu *Alois Nebel* mohlo prohlásit za zahájené. Úvodní řeč dokonce pronesl sám spoluautor komiksové předlohy Jaroslav Rudiš a ve zkratce uvedl, jak příběh o samotářském výpravčím vlastně vznikl.

Než se budu plně věnovat hodnocení filmu, rád bych se pozastavil nad obrovským ohlasem (myšleno v pozitivním i negativním smyslu), jež dokázal film za poměrně krátkou dobu získat. Položil zde de facto základy pro jakýsi nebelovský kult. I když je snímek stále podrobován velké kritice, najednou jsou všichni rádi, že zde vzniklo něco světovějšího než nekonečné zástupy příšerných rádoby hořkých komedií o čtyřicátnících, kteří se nejsou schopni smířit s faktem, že jim je čtyřicet. Najednou si média všimla, že existuje jméno Neuwerth, a Václav Neckář se v klipu k *Půlnoční* s chutí proměňuje po pražském nádraží a pomocí nebelovského černobílého světa úspěšně prodává svou desku. Najednou lid český začíná snad poprvé nějak vážněji obracet oči ke komiksové kultuře. To už přece za povšimnutí stojí.

Rudišův a Švejdíkův komiks ještě zůstal spíše undergroundovou záležitostí pro zasvěcené, avšak již dobře sestříhaný trailer filmového zpracování dokázal ve spoustě lidí vyvolat nesmírná očekávání a v podstatě neustále se skloňovalo slovní spojení „české *Sin City*“. Kdyby se ovšem někdo uráčil před vynesemím těchto slov otevřít knihu, věděl by, že k tomuto tvůrci rozhodně nikdy nesměřovali. Podzimu života pomalu se přibližující nádražák Alois Nebel je všechno, jen ne klasický prototyp akčního hrdiny. Celý svět i jeho vlastní život se kolem něj míhají stejně jako vlaky, které jsou jeho celoživotní láskou, a on jen občas až s dětinskou naivitou komentuje dění kolem. Avšak někdy mu to moc dobře nejde; má přece v sobě tu svou mlhu, jež mu často mate smysly, a utápí se v bolestivých vzpomínkách. Odsun sudetských Němců si tedy pamatuje až příliš živě, avšak pád komunistického režimu nějak nevnímá, vždyť přece právě skládá do zásoby toaletní papír na pracovním působišti (veřejné záchodky na pražském nádraží) své milé.

I když i komiks má spíše hloubavou povahu a ukazuje zásadní historické momenty skrze snový nebelovský svět, přece jen je zde oproti filmo-

vému zpracování veliký rozdíl. Nahraditelný a ničím nevýrazný výpravčí z komiksu je poměrně upovídáný, i když si tak nějak pořád mele to svoje, zatímco filmový Miroslav Krobot vtiskuje Nebelovi zarytě mlčící tvář a omezuje jeho gesta a mimiku na absolutní minimum. Tím vytváří z hlavní postavy podivína se vším všudy, vypravěčem příběhu se tak stává spíše všudypřítomná mlha a špatné počasí.

Třídílná předloha byla režisérem Tomášem Luňákem seškrtnána do standardní stopáže celovečerního filmu, ale kdo by čekal, že se tímto zásahem rozmlžený svět vyjasní, je na omylu. Krobot mlčí a mlčí a venku pořád prší a prší. Dějová linie je naznačena jen zlehka a na pozadí sametové revoluce sledujeme obyčejný svět obyčejných lidí, který má však díky použití rotoskopie naprosto dechberoucí atmosféru. Efektní průjezdy vlaků, Nebelovy flashbacky či detaily tváře Němého (Karel Roden) jsou ukázkou dokonale zvládnuté řemeslné práce. Většina kritiků se shodne právě na tom, že vizuální stránka filmu je bez chyby, avšak absence silnějšího dějového pojítka sráží film v očích většinového diváka do škatulky „hodinu a půl trvající nuda“.

Tento názor má určitě racionální základ, ale myslím, že je třeba si uvědomit několik věcí. Především je třeba vzít na vědomí, že se jedná o film dle komiksu; kritizovat tedy skutečnost, že film je takový, jaký je komiks (snový, nejasný, dějově nenáročný atd.), je dle mého naprosto scestné. Za druhé je třeba zapomenout na představu, že pokud někdo používá rotoskopii, točí film stejného ražení jako výše zmiňované *Sin City*. A nakonec fakt nejsubjektivnější: je třeba mít pochopení pro specifickou atmosféru jesenických hor a tamějších zapadlých nádražních budov. Nemyslím si, že oba tvůrci předhazují světu, že jsou něco víc, než ostatní, avšak Švejdík z této krajiny sám pochází a Rudiš zase čerpá z autentických vzpomínek svého dědy -- výpravčího; jedná se tedy přece jen trochu o jakýsi film (komiks) pro domorodce a milovníky vláčkové poetiky, který nemusí být pro zbytek publika lehce stravitelný. Já osobně se však nikdy nekončícím deštěm a vůní jesenických hor nechám očarovat rád. Pro každého, kdo to cítí podobně, vlak vyjíždí 11.27 ze Šumperka.

Tomáš Tkáč
redaktor

Příliš zapomnětlivý Nebel

O včerejší desáté hodině večerní bylo slavnostně otevřeno sobotecké letní kino. Organizátoři se rozhodli vybrat film relativně známý, ale nikoli vysloveně mainstreamový, za což jim patří dík. Jakkoli následující text vyzní především kriticky, myslím, že to nebyla špatná volba, a projektu přeji mnoho úspěchů.

Rovněž bych rád upozornil, že se nejedná přísně vzato o filmovou recenzi, ale o úvahu nad některými aspekty této adaptace. Takovými, které mu myslím ubírají na dopadu, jaký by díky některým svým kvalitám mohl mít.

Předem několik poznámek. Vizuální zpracování se dosti liší od komiksové předlohy: zatímco podoba komiksu je založena na ostrém kontrastu černé a bílé, film pracuje s nespočtem odstínů šedi a klade větší důraz na detail. Použitá technologie, práce se zvukem a hudební podkres umožňují výrazně jemněji odstíněné vykreslení prostředí a jeho atmosféry; hladký pohyb (zpracované pohyby herců) zase jemnější plynutí postav a obrazů. Oproti tomu přechody mezi skutečností a Nebelovými sny a vizemi jsou ostřejší, uvozované efektní prací s intenzivním světlem a stíny.

Je samozřejmé, že filmová adaptace se od předlohy, kterou tvoří tři na sebe navazující příběhy, v mnohém liší. Výčet posunů, a to i těch dle mého názoru ne dostatečně motivovaných a ve filmu obhájených, by byl pro čtenáře nesmírně nudný, proto se zaměřím na motiv, který považuji za stěžejní.

Předmluva Jaroslava Rudiše

V předloze totiž, domnívám se, lze nalézt pozoruhodný obraz radikálně konzervativního myšlení. Komiksová mlha dokresluje komiksového Mlhu jakožto postavu, která sama o sobě není příliš životná, ale je zajímavá jako figura nebo spíše ideáltyp konzervativce. Nejen na povrchní rovině (má rád řád, nerad věci mění, nerad výrazně „vstupuje“ do světa), ale také na

rovinně vnímání času: Nebelovy „halucinace“, lze-li je tak nazvat, můžeme chápat jako manifestaci nehistorického pojetí času. Komiksový Nebel pozoruje svět, v němž minulost i současnost jedno jsou; jeho svět odpovídá bytostně konzervativnímu pojetí lidstva jako společenství živých, zemřelých a ještě nenarozených. Ve filmu toto „splývání dějin“ v jeden obraz vesměs chybí – například byla zcela vypuštěna možná nejsilnější pasáž komiksu, kdy Nebel na pražském hlavním nádraží pozoruje davy hrnouce se z nástupiště a „dnešní“ lidé se mu před očima mísí s vojáky wehrmachtu, uprchlíky před nacisty, oběťmi šoa, zemřelými vojáky světových válek. Filmový Nebel navíc pouze postupně rekonstruuje jednu traumatickou vzpomínku z dětství a obecněji zločiny z doby odsunu sudetských Němců. Z filmu se tak ztrácí jeden z nejzajímavějších motivů a podnětů k interpretačním zápasům.

Komiksový Nebel, žijící v cyklickém čase, může být například antitezí pokroku, zároveň miluje železnice, které samy jsou současně symbolem modernizace i přísného řádu. Nacismus, který je v adaptaci potlačen (objeví se jen v drobných náznacích), můžeme vnímat jako ideologii současně antimoderní, hlásající dějinný regres do doby před evropskými buržoazními revolucemi, a zároveň jako jeden z nejradikálnějších modelů modernizace. Seznam, jízdní řád, transporty do Osvětimi. Skutečnost, že se právě tyto motivy v adaptaci ztrácejí, lze jen stěží omluvit nedostatkem prostoru. Už proto, že film věnuje poměrně velkou pozornost méně nosným postavám a rozvíjí spíše ty méně zajímavé dějové linie předlohy. Zůstává prostý příběh podivínského železničáře, jeho lásky a jedné kruté pomsty, líčený na pozadí dějinného zvratu (ano, dozvuky „velkého světa“ prostřednictvím rozhlasu jsou vítané, ale opět záleží na tom, jak jsou užity – a Wachkovo „ten Havel bude taky kokot“ mi nestačí). Nikoli hra s časovostí, jen prosté „tady a teď“, v kterém jsme vcelku zbytečně mateni a které dohání bolestná minulost.

Jestliže v komiksu vidíme kovový nápis „Arbeit macht frei“ přejít v „Pravda vítězí“ a nakonec v „Autocamping“ (umístěný nad vchodem do bývalého koncentráku, přetvořeného v podnik bývalého kolaboranta s nacisty, znovuzrozeného v němcobijce v době divokého odsunu), ve filmu první dva nápisy už nevidíme. Povzdech nad cykličností dějin a jejich paradoxy ustupuje. Zůstává pouze poslední nápis, vyvedený v rozpoznatelném „koncentráko-

vém“ písmu. Narážka tedy zůstává, ale je zastřena. Především v kontextu jinak dosti do-slovného filmu (ve kterém jsou např. i mlhavě naznačené dějové zvraty vysvětlovány do-slovně a pomocí snadno čitelných situací a jed-noznačných dialogů) je taková práce s nejed-noznačnými náznaky spíše dokladem neujas-něnosti, koho chtějí autoři primárně oslovit. Ve filmu mnohdy nedostáváme dostatek infor-mací, abychom mohli náznaky interpretovat; ostatně samotný hrdina, který, jak jsem dosud líčil, podle mého přichází o jednu ze svých zá-kladních kvalit, je ve filmu málo čitelný melan-cholik, kterému nelze příliš rozumět jednoduše proto, že se o něm dozvídáme příliš málo. Potíž tedy není jen v tom, co se z filmového Nebela ztrácí; když už se to ztrácí, absence jiného vý-znamového jádra je myslím na škodu.

Filmový Nebel opouští záměrně zmatečný, frag-mentární a „nespolehlivý“ způsob vyprávění použitý v komiksu a vypráví prostou zápletku, a to s mnohem větším důrazem na drobné, kaž-dodenní činnosti a, bohužel, mírně nadbytečné figurkaření a hláškování. Postavy jsou mnohdy buďto nepochopitelné, nebo příliš prostě na-črtnuté. Němý není psychologicky prokreslená postava, což samo o sobě nevádí, horší už je, že představuje jednorozměrné memento „divo-kého“ odsunu. Mladý Wachek vyznívá jako ka-rikatura přízemního oportunisty. Zároveň ne-jednoznačně i čitelně působí snad jen postava starého Wachka, zlého a tvrdého muže, který, jak se ukáže, je svou vinou více zatížený, než by se zprvu zdálo. Starý Wachek, snad jako jediný, tak ve filmu získává novou kvalitu. Je škoda, že totéž nenastane v případě samotného Nebela.

Přes všechny výhrady myslím, že film je záhodno vidět, už proto, že esteticky hodnotné filmy, o kterých lze vést smysluplný hovor, se v Če-chách netočí každý týden. Rovněž je třeba po-znamenat, že některé méně šťastné prvky ko-miksu byly vypuštěny nebo pozměněny pro dobro věci. Na druhou stranu se musím přiznat, že skuhrání na nedostatek výrazných českých filmů mne irituje jen o málo méně než právě po-stoj „není to nic velkého, ale na české film je to dobrý“. Neberu autorům záměr ve filmu vy-kreslit především prostředí Sudet a konkrétně Jesenicka, vkrádá se jen otázka, jestli to na ce-lovečerní film není trochu malá ambice. Zvláště pokud autoři pracují s vlastním, nikoli nepro-blematickým, ale zřetelně ambicióznějším ma-teriálem.

Mlha se rozplyne a odhalí jesenické hřbety. Je to jímavý pohled, hraje k tomu jemná, teskná

hudba a je možné, že genius loci autoři v takové chvíli úspěšně vystihují. Jenže rozplynout by se nemusela mlha, ale sněhulák u psychiatrické léčebny – a odhalit hromádku lidských kostí. Kostí, které slouží jako základy nádraží, železnic, modernity; skryté, zahrabané a zapomenuté kosti, které vyhrabáváme napříč dějinami. Film nám je neukáže, vystačí si se smutně, poklidně zvonícím semaforem na drobném horském přejezdu. Každodenním obrazem, který buďto není zatížený mnoha významy, nebo nám film nedává žádný impulz, abychom je hledali. A s hrdinou, u něhož si nejsem jist, co – jestli něco – v této zjednodušené podobě představuje, jestli v zájmu stručnosti a ne zcela úspěšné snahy o sdílnost v předloze „nezapomněl“ ze sebe to, co jej činilo pozoruhodným (a zároveň se na nic jiného nerozpomenul). Setkání je to tedy příjemné, v jistém smyslu spektakulární, ale nakonec až bolestně nepodstatné. Bohužel.

Antonín Handl

redaktor

Sobotka Marie Demlové

Prof. RNDr. Marie Demlová, CSc. mi přednášela matematickou logiku a později, na jiné fakultě, i Matematiku I. Je tedy mezi účastníky Šrámkovy Sobotky osobností, jejíž názor je pro mne jako spoluorganizátora rozhodně zajímavý. Přednáší bez papíru, bez slajdů. Je zvyklá pracovat s tokem myšlenek, a každá přednáška tak působí velmi bezprostředně, vypadá, jako by byla tvořena na místě. Protože technika občas zklame i člověka, který by jí měl rozumět, neexistuje nahrávka našeho rozhovoru, a tak si dovoluji to důležité, co mi utkvělo v paměti, parafrázovat a komentovat.

Ač jméno Demel nechybí snad v žádném pojednání o historii festivalu, Marie Demlová se svým manželem je na Sobotce teprve posedmé. Její tchán byl velmi aktivním, všeobecně oblíbeným účastníkem a jedním ze zakladatelů občanského sdružení Přátelé Šolcova statku. Na jeho pohřbu byli Demlovi dotázáni, proč sem nejezdí, tak přijeli a od té doby nevynechali jediný ročník. Přijati byli s otevřenou náručí, což sama popisuje jako cestičku vymetenou právě oním tchánem, se kterým se na Sobotce nikdy nesešli.

První tři Sobotky se neúčastnili učitelské dílny, rozhlíželi se a měli volnější program. Dílna dává Marii Demlové velmi mnoho, Hanu Kofránko-

vou obdivuje pro její schopnost pracovat s jakýmkoliv člověkem a dovednost rozebrat text a pomoci tak interpretovi, a to jak v komediální, tak v dramatické poloze. Její první vystoupení na Sobotce bylo před třemi lety, kdy jsem tu byl poprvé já. Její „roční období“ bylo v ostrém kontrastu s tím, jak ji znám z jejích přednášek. Bylo pro ni nezvyklé naučit se konkrétní přesný text a ještě v něm několikrát opakovat jeden fór. Podobně není zvyklá na komediální roli před publikem, které se hlasitě směje jejím slovům.

Letošní Sobotka je pro Demlovy trochu hektická. Z konference v Salamance přes Madrid do Prahy a odtud rovnou na Sobotku na V+W. Letošní Sobotka je tedy zlehka zahalena únavou. Ranní přednášky od 10.00 paní Demlové vyhovují, ale tu o epistolografii v počátcích křesťanství nemohla absolvovat celou, protože dílna nepočká. Nicméně s letošním programem je velmi spokojená. Z kulturního programu nevynechali s manželem snad jediné divadlo; přestože hlučné koncerty nevyhledávají, letošní Jananas se jim velmi líbil.

Spory kolem festivalu vnímá a považuje za zbytečné, na jejich počátku vidí především nedostatek domluvy a snad i ochoty k domluvě, a to na obou stranách. Z letošního *Splav!u* začíná chápat, kde vidí mladší skupina problém, loni byly články ve *Splav!u* pro ni příliš útočné a málo obsažné.

V jejích zdejších prvních letech byly na programu mnohé recesistické kousky, noční výlety a podobně, což paní Demlové trochu chybí, byla to větší psina. Dříve tu bylo mnoho aktivních středoškolských učitelů. Jejich neúčast považuje za škodu. Za zajímavé by považovala dílny na témata kolem přípravy přednášek, například práce s hlasem ve velké aule a další.

David Říčař

vox populi

Výsledky soutěže

Včerejší soutěžní hra nezlákala větší množství účastníků. Všem váhajícím to budiž připomínkou do příštího ročníku – šance na výhru je očividně vysoká!

Jaký byl autorský postup hrou? Z indicií *zámek*, *labuť* a *harmonie* jste mohli poznat *píseň*, hesla *muž*, *venuše* a *život* naváděla k mezitajence *žena* a slova *zahrada*, *Texas* a *jméno* spojuje *růže*. Po identifikaci celé trojice už je jasné, že výsledným hes-

lem bude *kost*.

Losováním před zraky redakce bylo určeno, že zvítězilo a hlavní cenu získává duo Vítek a Silvie. Hru úspěšně dokončil také tým Buchalovi. Poraženým čest!

Ondřej Šmejkal
Tereza Šmejkalová

Upoutávka na dílny pro nejmenší

Milé malé děti,

ztraceným a pohozeným hračkám je smutno. Zažil to i medvěd Flóra z knížky Daisy Mrázkové. Ale nebojte se, nakonec to s ním dobře dopadlo. Jestli chcete vědět, jak to všechno bylo, přijďte v pátek v 9.30 do knihovny. Máme pro vás i závěrečné překvapení.

Milí předškoláci,

je těžké napsat dopis, když člověk neumí psát. Ale jde to! Například Radovan z knih Zdeňka Svěráka to dokázal. V příběhu *Jak byl venku pořádný samec* poslal kamarádce obrázkový vzkaz. My si zase zkusíme nakreslit písničku. Těšte se taky na závěrečné překvapení. Sraz v 10.15 v knihovně!

Michaela Otterová
vedoucí dílny

Milčina jazyková poradna

Milá Milko,

bolí úder do šimpánu více dívky, nebo chlapce?

Tvůj Ondřej

Milá Milko,

co je to šimpán?

Tvé Markéta a Eliška

Milí přátelé,

toto tajemné slovo převzala čeština z němčiny, zkomolením německého výrazu *das Schienbein*, a znamená holenní kost. Bolestivost prověřte navzájem mezi sebou a výsledky zašlete na adresu splav.redakce@gmail.com, rádi se poučíme!

Vaše Milka

Plus minus

Plus: Fráňa od Toy_Box

Děkujeme vedoucí včerejšího workshopu za příjemně strávené odpoledne a nezištné poskytnutí cenných zkušeností s realizací sítotisku v domácích podmínkách. Jejího Fráňu ponejsem na hrudi (nebo klidně na pozadí) s hrdostí!

Minus: Počasí

Včerejší počasí způsobilo organizátorům zbytečné starosti. Člověk se jednou připraví na to, že venkovní program bude ve spořitelně, a najednou kvůli tomu otravnému slunci musí zase na zahradu!

Anketa

Dotazovaný: Jan Chromý

Pokolikáté jsi na Sobotce? Podesáté.

Jaké je tvé oblíbené slovo? Láska.

Které slovo nemáš rád? Nenávist.

Dopis, nebo e-mail? Dopis.

Jsi pravák, nebo levák? Pravák.

Co říkají o tvém rukopisu? Jako z první třídy.

Používáš dopisní papíry? Občas.

Posílal jsi spolužákům dětská psaníčka? Ano.

Obdržel jsi milostné vyznání v dopise? Ano.

Dostal jsi někdy anonym? Ano.

Kdy jsi naposledy poslal dopis poštou?

V dubnu.

Kdy jsi naposledy obdržel osobní dopis poštou? Loni v březnu.

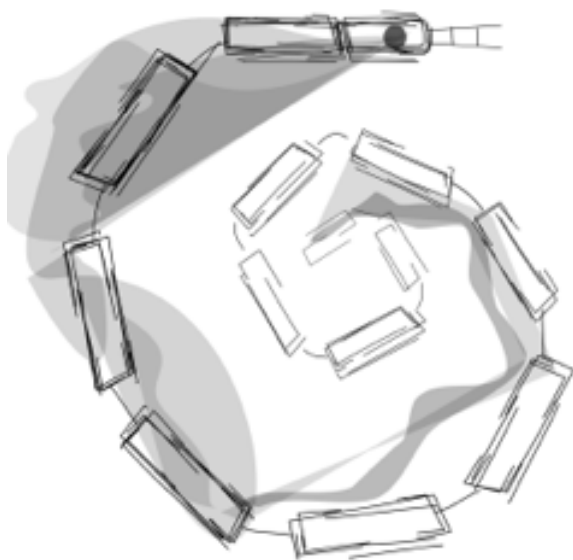
Nevadí ti olizovat prezidenta? Vadí.

Markéta Hájková
redaktorka

“Komunisti žerou listí.”

Rudiš, J., Jaromír99: Alois Nebel

SPLAV! - Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Redakce: Anna Buchalová, Vojtěch Diatka, Jakub Freywald, Markéta Hájková, Antonín Handl, Eliška Churaňová, Zdeněk Ježek, Silvie Mítlenerová, Radek Ocelák, Jan Prokopius, Vít Prokopius, Tereza Šmejkalová, Tomáš Tkáč, Eva Ullrichová, Kateřina Veselovská

Vychází v Sobotce během 56. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 30. 6. do 7. 7. 2012.

Cena 15 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, Milady Horákové 123, 160 00 Praha 6, IČ 26674122.

splav.redakce@gmail.com

MK ČR E 15812

